

VARGA JÓZSEF

ÉLETFOJTÓ LÁNC

2002.

TARTALOM

FÉNYTOMPÍTÓ KARDÉL

A muravidéki magyarokhoz!
Mardosó gondok
Görcsös virrasztásban
Mag-Szó-Álom ...
(A muravidéki magyarokhoz!)
A Kő!
Világaim
Ha szárnyam lenne...
Hozzátok szól Igém!

MARDOSÓ GONDOK

A vén Tölgy lakói
Fénykeresés
Add vissza!
Új remény
A zsarnok
Ott, a segesvári rónán ...
Esti fohász
Mi lesz velünk? ...
A munkáshoz!
Szürke vasárnapok
Hetven év!
Pincérszemlélet
Hetven évem

MÉG HARMINC ÉV UTÁN IS...

Rád gondolok
Csábítás
Még harminc év után is...

A virágbibe...
Negyven év után
Nosztalgia
Szex/text/ológia
A piacon...
Ifjú szívem ...

CSOKONAI NYOMÁN LÉPDELEK

Nyelvprivatizáció - szövegdőmping?
Csokonai
Színház az egész irodalom?
Mi a mosoly?
A divat
A halcsontfűzős lidérke
Késői virágzás

JÖVŐT ÉRLELŐ NAPOK?

Októberi hangulat
Régi aratás
Az első hó
Téli világ
Halált hozó Hajnal
Jól sikerült zsúr
Antennapárbeszéd
Fiúk a gyepen
Versfaragás
Korszerűen
F. B. Barátomnak!
„Füstbe ment terv”

FÉNYTOMPÍTÓ KARDÉL

A muravidéki magyarokhoz!

E vidéken a vad vihar
Dúlta bősült táncát,
De kiállta a zord idő
Életfojtó láncát!

Vállalnod kell jó hűséggel
Ősöd konok hitét,
Hogy szívedben meg lelkedben
Őrizhesd örökét!

Védened kell történelmünk,
Te késői utód,
Széppé szőve otthonunkat,
Gondosan, mint a pók!

Mura menti kis falvaknak
Szorgos kezű népe
- Magyarok és nem magyarok -
Jó barát lesz végre!

Összekovácsolt titeket
A rabhatalmú múlt,
Gyűlölet és ártó szándék
Már békévé simul!

Itt kell élned, hű magyarom,
A Lendva-hegy tövén,
Hol az élet ismét éled
Gazdag jövő ölén!

Mardosó gondok

Botor gondolatok
süllyesztő sodrában
hánykolódik vésztől
terhes lélekvesztőnk.
Vulkánkitörések
izzó kohógátja
rémesen gyűrűzi
zsugorodó erőnk
gyenge patakzását.
Páncélba bújtatott
kéjvágyó zsoldosok
marakodnak balgán
gazdag koncra várva
népünk értékein:
Nemzetvédő vértünk
egyre kopik, romlik!

Az ősi erényből
szőtt fonalvásnunkat
vicsorgó fogú vad
vérebe szagatják,
tépik foszladozó
szövetünk rostjait.
Az álnok ellenség
mézesmadzag csele
lebeg már mindenre
kényes orrunk előtt,
és mi sután, önként
vetjük magunkat az
előre megásott
átkos sírgödörbe;
jövönket sorvasztó
kétes versengésbe!

Hiába int dicső
múltunk józanságra,
füleinkbe forró
ólomláva ömlik,
agyunkat a gyáva
kábaközöny bokros
csápja ostromolja,
elúzi a tiszta
szellem bilincsbontó
erejét. Lelkünk mély
rekeszében gonosz

sátáni tivornyák
gyűlnek, árulkodó
jegyei tombolnak:
s a béke szigetén
vészes ködök ülnek!

Borgőzös katonák
véres hereharcok
s kéjgazdag büntanyák
lakomáján dőzsöl,
lelketlen fűriák
pusztítják létkertünk.
Hervadásnak indult
szűz ágyásaiban
új eszmék sarjadnak
bővülő értékkel.
Boldogan keressük
a megmaradásunk
csodás megoldását,
egységünk alapját:
s vágyaink talaján
remény virágzik már!

De fiatal törzsünk
épülő belsejét
mérges féreg rágja.
Kiszívja éltető
nedvünk irigy-önző
gőggel a bomlasztás
élesfogú szúja.
Egységünk oltárán
hamvasztó máglya ég,
oszlik a közös cél!
S a sárba merevült
gúzslított rendszerünk
kiáltó sikolya
eget ostromolva
őrzi görcsös hittel
őseink örökét!

Görcsös virrasztásban

Hihetetlen!

Az oly sokszor hangoztatott szómag
rávetődik agysejtjeim táblájára:

P U S Z T U L J A T O K !

A kábulat durva vasbilincse
gúzslítja a szabad szellemáradást,
a sokszínű valóságkép-formálást.

Elbűvölten nézem

a rám meredő torz betűk
sorvasztó sugárzását.

Nem!

Ez nem lehet igaz,
hiszen józan vagyok.

Tudom,

mennyi még 2x2.

Velem nem történnek csodák.

Inni sem ittam annyit,
hogyméket lássak...

M Á R !

Mit rejt magában e szó?

Kit fenyegetnek?

Az üzenet kikhez szól?!

A múlt sakktábláján furcsa figurák;

új pozíciót keresnek -

k ö v e t e l n e k .

A csillagfényben fürödtek eddig;

most a kereszt jegyét élvezik.

Birkatürelmet bégető gyalázat

tapsol térdet hajtva

a cirkusz porondjára lépett

kétes szereplőknek.

Ismerős alakok tolmácsolják a drámát,
játsszák:

a mi T R A G É D I Á N K A T.

A póre bábjellemkomikum varázsa

lesöpri az avult világ

porbavont értékeit,

a kósza divatelv bearanyozni látszik

a szorongó gondok

kongó sivárságát:

holnapunk kenyéradagolását.

M E G Ö L I

az égő szívek dübörgő lázongását,
a vöröslő tűzhelyek izzó paraszát,
a feszülő érzelmek tomboló vágyát,
a pöröllyé görcsült öklök zuhanását...

Fénytompító kardélre simul
a nyelv uralkodó ereje,
a szószöveg hazug palettáján
kéjes, sunyi alázat remeg:
élők és holtak ördögi násza ez!

Az elnyomás fuvoláján síri hang,
s fásultan rezdül a bús lélekharang.

Mag-Szó-Álom ...
(A muravidéki magyarokhoz!)

Őrizzétek a magyarság
évezredes Magját:
lelkünk kertjének sokszínű,
virágdíszes napját,
őseink nomád létének
gazdag rétű honát,
a pillangó-röptű rétek
mézelő aranyát,
a bővérű, kacér fenyők
pikkelyes tobozát,
a békét sugalló bércek
nyugalmas odúját,
a fodros keblű tavaink
csillagarcú habját:
megmaradásunk hő vágyát!

Őrizzétek az ősi Szót
a kegyetlen idő
vasfogú rombolásától,
a múltszakadástól,
a medveének sámáni
szokását feledő
bősz tivornyák nyomásától,
az idegen átkok
és mérgező áramlatok,
vad, gyökérsorvasztó
nézetek rémes-fullasztó
féreg-fonatától;
és álljatok büszke szívvel
a hont védő gátra,
gyepűszegélyű sáncra!

Őrizzétek: Árpád bátor
népének új hazát
adó konok akaratát,
Szent István királyunk
szilárd küldetéstudatát,
a ránk nehezült
évszázadok viharának
megtartó hatalmát,
a végvárok hős harcának
dicső nemzedékét,
Rákóczi szabadságharcát

s édesanyánk ajkán
fakadt magyar szavunk
dallamos varázsát:
a szittya-gondolat Álmát!

Szeressétek és őrizzétek:
a Magot, a Szót, az Álmot;
őseink szép üzenetét:
egy nemzet töretlen hitét,
jövők teremtő erejét!

A Kő!

A Kő önmagától meg nem mozdul!
Ahhoz sok erőt kell kifejteni:
elsősorban a lélek hatalmát,
mely egy közösség hő akaratát
igazolja, annak hű vágyait,
kötelességeit erősíti.
Buja érzelem szükséges hozzá,
pezsgő vérerekből kisarjadó,
gondolatalakító konok hit.

És azt kérditek tőlem, mi a Kő!?
Egy nyelvcsaládból kipattant hős Nép!
Sámánok és regösök utóda,
nomád sztyeppék kóborló harcosa,
semlyék, morotvák híres lakója,
nyíresék, tundrák szilaj vadásza,
vadvizek és zord folyók halásza,
nyargaló ménesek dübörgése,
magas bércormok meghódítója,
sűrű erdők vágató lovasa,
biztos hazát teremtek magzata.
Gazdag hagyományok kincsestára,
rég lovagvárak maradványa,
értékszokások titkos őrzője,
ősközösségek függetlensége,
halálos szurdokba kényszerített;
megcsonkult töredék szilárd töve,
bátor tettek és országok pajzsa,
pogány tüzek, szent szűzek védője:
az Örök, a Mindenkor Minden!

Hogy a közömbös Kő megmozduljon;
kemény összefogásra van szükség,
megértésre és megbecsülésre,
nem kényelmes pozíciószékek
elfoglalásáért folyó harcok
és testvérietlen torzsalkodás,
gáncsos acsarkodó irigykedés;
becsületes emberi kézfogás,
észjárás, mert most érik számunkra
a fényes gyümölcs, amely jövőnket,
önmagunkat végleg biztosítja:
megmaradásunkat szavatolja!

Ne kergessük hiába ámokfutóként
az önámító kerge érvényesülést,
a szeplőtlen Eszmét ne gyalázzuk meg
kicsinyes emberi méltatlanságokkal!
Az álompénzt kínálók, galád kufárok
előtt vállaljuk csak bátran a józanság
nemes eszményerényét, és ne rogyjon meg
térdünk, vállunk alázatos hajlongással!
Tisztán kibomló gondolatainkat
védjük meg a kétes tanok, befolyásos
politikai és aggályos gyávaságok
megtorló-ölő komiszságai elől;
lombosodjon az ki olyan sokrétű
szellembokorrá, amelynek minden ágán
kivirágoznak az ujjongó érzelmek
forrásai, jótállások gyémántkövei,
szilárdítva gránitszöttes erényeinket:
önbecsülésünk tudatos értékrendjét.

A Kő magától meg nem mozdul,
de közös akarásunk lendíti;
rég, dohos dolgokat lerombol,
de képes új utakat is vágni,
amelyen egy másik, hatalmasabb
világ épülhet szabad eszméssel,
új életforma alakulhat ki,
csak Akarni, Akarni, Merni kell!
Le kell dönteni a gyávaságot,
az egyéni gátak akadályát,
meg kell szüntetni az átkos önzést,
a meghunyászkodó tartásunkat,
megakadályozni a széthullást,
s tömör közösséget kovácsolni,
mely betölti létünk zord zugait,
csökkenti, zsibbasztja a fájdalmat,
a sérelmeket, megbántásokat,
a mellőzést, a gőgös megvetést,
elnyomást, igazságtalanságot:
a Nemzetgyalázó Életölést!

Erre hivatottak Közmozgatóink, kik
a szellem zsilipjein nem engedik át
a józanság napfényeit kivirulni,
mérgező pókhálók fonják be agysejtjeik
szövevényes tekervényeit, megölik
a még csírájában kipattanó tiszta
józan érzelmeket, a kilombosodni
akaró értékelő gondolatokat.
Az emberiség békés fejlődéséhez

szükséges dús rügyeket elsorvasztják a
gyarló tévhitek, kegyetlen gonoszságok,
bemocskolják a hófehér tisztaságot,
az egyetlen önzetlen isteni hitet.

Krisztus bűvös köntösét öltik magukra,
meggyalázzák üzérkedő hajlongással,
ájtatoskodva Isten drága oltárát,
melyen bűnös faggyúba mártott gyertyákat
égetnek képmutató szemforgatással.
Néma ajkuk nem megbánást, szeretetet
s megbékélést sutyorog; önző célokat,
harácsoló-halmozó terveket főznek,
fogat csak a közéletben csikorgatnak,
úgy harapnak, mint a vicsorgó farkasok,
megveszett, láncra kötözött dühös ebek,
hivatkoznak törvényre, jogra, mindenre,
de csak saját hasznukat tartják szem előtt,
letarolva mindent érdeküket védve.

S a Kő mégsem mozdul meg? Hallgat, tűr
birkatürelemmel, szelídséggel,
kába, közönyös lesz, fejét saját
gyávaságába reszketően dugja,
balga struccpolitikát gyakorol,
bár önmaga életét, jövőjét,
nemzetének, népének sorsát
kockáztatja buta léhaságból.
Még ősi szavát is elfelejti
galádul, hanyagul megtagadja.
Furcsa, ezt nem veszi senki észre,
nem háborodik fel önérzettel,
hogyan név, anyanyelvét már nem is
használja nyilvánosan vagy nem is
alkalmazhatja a beszédében,
hiszen környezete már nem érti,
többségi szomszédja sem becsüli,
pedig századokon éltek együtt;
de idegennek, „jöttmentnek” tartják,
kitől elvárják a hódolást,
a kutyaként nyüsztítő talpnyalást;
nem egyenlő már a közösségben,
talán csak hallgatólag, papíron,
mert az némán minden gyalázatot
elbír, türelmes, hisz bohó jószág;
rá akármit rá lehet vezetni,
s a jelen kora vagy az utókor
igaz valóságnak fogadja el,
a hitelesnek vélt hazugságot,

nem is sejtve, hogy mekkora csalás
történt, hogy egy nép történelmét
hamisították meg itt Európa
kellős közepén, hangoztatva
a demokráciát és igazságot,
a személy védettségi jogait
hirdetve büszkén, vállveregetve.
S közben a Kő, a Remény, a Jövő, az
Életünk sorvad, satnyul, egyre halványul!

Elhagynak barátaink, hű harcosaink;
koporsók százait sodorja az élet,
bennük kidőlt barátaink és társaink,
azok, akik cselekvőn mellettünk álltak,
éltek, áldoztak, hogy mi szilárdak, gyökér-
mentesek, partszakadtan ne maradjunk;
s most kezdünk siránkozni, önkínzón nyögni,
ahogy széttéptük fonalszövetünk vásznát.
A galádság, a csalárdság elkábított,
visszaút már számunkra alig létezik,
mert a gőg vett rajtunk hatásos hatalmat,
magunkkeverte zsírunkban pirulunk,
de ezt csontjaink, izmaink izzadják ki,
a mi áldott vérünk sorvad, fogy általuk.

Ezt a lavinát megállítani nehéz,
mert a Kőnek kellene elmozdulnia!
A vakmerő, bátor tízezer magyarnak,
hogy újra kiderüljön szabadon az ég,
s értéke, becsülete legyen Népünknek;
a lenézett, kisemmizett, agyongyötört,
sután megszégyenített, megfélemlített,
a közömbösség talajára feneklett,
megnyomorított, zsugorított fajtánknak.

Ki ennek az oka? Mi? A szülők?
A társadalom? Vagy az iskola?
Az itt élő népréteg kényelme,
hanyagsága, kényes felfogása,
magatartásának tunyasága?
Ki ad erre megfelelő választ?
Felelet nehezen található,
pedig sokszor bosszankodunk ezen,
sőt, égő fájdalom hasítja szét
bensőnket, amikor tapasztaljuk,
hogy a magyar szülők gyermekei
szlovénul beszélnek: otthonukban,
az utcán, az iskolában és a
közéletben általában mindig;

tudatosan? és hogy néhány szülő
ajkáról gyakran elhangzik szinte
ez istenkáromló kijelentés:
„Minek kínozzák gyermekeinket
az anyanyelvük tanulásával;
sokkal egyszerűbb lenne, ha mindjárt,
már kicsi korukban megtanulnák
a többségi, hivatalos nyelvet.
Mit akarunk mi itt a teuton-
szláv ősi tenger kellős közepén
alig maréknyi kis létszámunkkal!?”

Hát lehetséges ez? Ezt kimondani is!
Istent gyalázó kijelentések ezek;
cáfolatukat is kevesen próbálják.
Kummogó, kushadt vénasszonyok módjára
morzsoljuk fogaink közt a jóváhagyást,
a megszégyenítő léleknyomorítást.
Szemünket ugyan lesütjük, hangunkat
is megpróbáljuk bár néha fölemelni,
de tiltakozásunk csak kétszínű játék,
mit közömbös magatartásunk igazol,
amelybe énünk gyáván beletörődik;
a magunk övezte áldatlan sorsunkba.
Igaz, ezt csak mi hoztuk létre, senki más.
Jogaink, lehetőségeink megvoltak,
s talán még most is visszaszerezhetők, de...
Elhanyagoltak gyáván képviselőink.
Egy népet mégsem lehet csak úgy eladni,
kizsigerezett gyilkos tömlőbe bezárni,
amely akar (talán mer is?), s kiáll bátran
a kegyelet s a lét mezejének gátjára,
hiszen most nem kell kardot, fegyvert rántani,
ágyút dörgetni, kell viszont értékelni,
megbecsülni magunkat, értékeinket,
ősi, érdekes, szép hagyományainkat,
az édesanyánk ajkán fakadt kellemes
dalainkat, táncainkat, szokásunkat,
egyszóval jövőnk örök biztosítását.
A Jövőt, amely megőrzi önjellemző
vérvonásainkat, megtartó erővel
biztosítja azokat a zálogokat,
melyek alapföltételei lehetnek
mindannak az összetartó jó kovásznak;
s magyarságunk sikeres szavatólói
e zsúfolt, nemzetekből kevert térségben.

A MAGYARSÁGKÖNEK el kell mozdulnia
kátyuba szorult, vívódó holtpontjáról!

Világaim

Amikor születtem,
terhes világégés volt,
milliók remegték
a léthez való jogot.

Aztán háború lett,
szögesdrót-nyomor, halál;
felhőkbe szökkent a
zöldellő Magyarság-Nyár.

Négy évig tartott csak
az örömvárázsos kép!
Rácsok mögé zárták
őseim anyanyelvét.

Ki vállalni merte
igaz hitét és fáját,
megtörték jövőjét,
bővérű akaratát.

Vérköntösben jöttek
a bakóhírű Nagyok,
behálóztak mindent
az eszmét dörgő tanok.

Most újra víg szelek
rezgetik a Nyár-fákat,
s görcsös vajúdással
mond búcsút a század!

Ha szárnyam lenne...

Ó, ha szárnyam lenne,
járnám a világot,
minden szegény házba
hintenék virágot;
éltető fényt lopnék
a hő napkorongtól,
megóvnám a Földet
gyilkos atomkortól!

Megvalósítanám
a milliók álmát,
az elnyomott népek
rég óhajtott vágyát;
kenyérhez juttatnám
az éhező embert,
s tenger fenekére
vetnék minden fegyvert!

Hódító útjára
indulna a béke,
megszelídülne az
élőlények mérge;
boldogság virulna
a nagy földi tájon,
s vidám kacaj szállna
erdőn, mezőn, lápon!

Hozzátok szól Igém!

A leláncolt Prométheusz
kínja lett lelkem,
dús létvirágot dermesztő
fagyos jégfohász.
Lángokádó sárkánytűzre
hiába várunk?
Érisz viszálya megöl itt
Mindent, s a magány
közönyködében új fényre
hiában várunk?!

Párisz almáját megveti
szép Aphrodité.
A trójai faló ténye
elbűvöl, hódít.
Sámson erejét megtörték
az ál-Delilák!
Dániel isten-csodái
bünt nem oldanak,
és megint győznek álnokul
az ál-Delilák?!

Pilátus-kezed kár szentelt-
vízbe mártanod.
A megbélyegzés jele így
is rajta marad.
A trónra a lator-lelkű
Barabbás kerül.
Nyegle nyúlkeble a hősök
vérétől dagad,
s ha galádul nem ragad:
hatalma merül!

Rajtunk konok, sziklaszilárd
hitünk segít csak;
rongyos életünknek gazdag
szirombontása.
Fogjuk hát Kharón ladikját,
s szálljunk szabadon
egy békésebb, jobb világba
új reményekkel,
s mint igazi embercsalád:
éljünk szabadon!

MARDOSÓ GONDOK

A vén Tölgy lakói

Volt midőn a lombsátorán
lanyha szellő ringott,
Dúsan termő virágágyán
méhek népe zsongott.

Vidám ajkú kis madarak
dala halkán illant,
Ifjú törzsén napsugarak
pajkos tánca csillant.

Boldog volt e hús hajléknak
élni vágyó népe,
Rámosolygott a mindenség
áldást osztó képe.

Nem ragyogott bánat könnye
a reszkető ágon,
Csak szeretet gyémánt tüze
lángolt az orcákon.

Nem volt messze boldogabb nép
kerek e világon,
Mézet termő szirom lengett
a piruló fákon.

Rázúdítva dörgő vihar
létfagyasztó hadát,
Csírájában fojtotta meg
rügyet bontó magvát.

Meggyalázva, rongyruhában
áll most fája, tája,
Megcsonkított szép honában
csak a bánat járja.

Bodorodó bús fellegek
dúlva úsznak rajta,
De éltető fényt küld felé
a megváltás napja.

Fénykeresés

A változás hirtelen állt be.
Az égen esőcseppek.
Röhögnek.
Vállamra mázsás súly nehezedik:
magyarságtudatom.

Minden fában szű perceg már?
A giliszták grimasza bánt!

Vigyázz, szól az intelem,
a poloskák bűze elsodor!
Már azt sem tudom, hol élek,
kikkel szövetkezett énem.
Erősödik a pókhálófonat...
Az egérlyuk szélén
szuronyos macskahad áll őrt.

Mikor lesz Csillaghullás?
Rám egy új feladat vár!

Add vissza!

Add vissza, ó Uram,
lelkét a bús világnak,
lopott biztonságát,
új hitelét szavának!

Tedd alkotó hőssé
a hitét veszített embert:
bírja türelemmel
az építő küzdelmet!

Új remény

Most újra kigyúlnak
a megfásult szemek,
a fényes gondolat
szabadabban szállhat;
igaz gyümölcsként
a megszépült szájnak.
Éledez lassan a
bilincstelen eszme,
bár idegen még az
új ritmusú zene.
Évek súlya ölte
világunk belsejét,
lávarögbe fojtva
kibomló szellemét.

Napsugár töri át
a bús halálködöt;
s hol tegnap még rabot
őriztek a hegyek,
virágot bontanak
a megkínzott lelkek!

A zsarnok

Végre sikerült
rácsok mögé zárnod
létünk daloló
csalogányát,
megtörni dacoló
akaratát,
égbe törő, víg
szárnyalását!

Ott, a segesvári rónán ...

Ott, a segesvári rónán,
Fejéregyház közelében,
A Sárpatak füzes partján...
Ott tűnt el a forradalmak
Lánglelkű, bátor költője.

Az Ispánkút mélye hallgat,
Őrzi a vad történelmet:
Petőfi békében alhat,
Ékes magyar legenda lett,
Mint a tordai hasadék.

A teste porlad itt csupán,
A széljárta pusztaságon,
Saslelke égmagasan száll,
Szelleme világot bejár:
S mint szabad-madár dalol.

Szabadságot hirdet újra,
Elnyomott népek tavaszát,
S harci dalát bátran fújja
Csaba és Árpád népének:
Kurucos ősi himnuszát.

Ott, a segesvári rónán,
Fejéregyház közelében,
A Sárpatak füzes partján...
Ott tűnt el a forradalmak
Lánglelkű, bátor költője.

Esti fohász

Fehér galamb, szelíd galamb,
Szól a harang: giling-galang.
Vecsernyére hív a hangja,
Imádkozni zengő dalra.

Lehajtja fejét a nappal,
Hálát mond a nép a pappal.
Öröm éled a szívekben,
Béke fészkel a lelkekben.

Könyörögnek az Istenhez,
A végtelen Szeretethez.
Hintsen rájuk boldogságot,
Vonja fénybe a világot!

Mi lesz velünk? ...

Álomittas, jó meleg szobából nézem
a Golgota-domb mozaikos világát.
Terhes gondokkal gomolygó szürke felhők
árnyékolják be fonottlázán, színdúsan
a magasba ívelő szelíd gesztenyék
tarka sokaságú dús lombkoronáját.
Kétes, rozsdavörös foltok ölelkeznek
az opálos mezbe rejtett levelekkel:
az öröm és irigység életszínei...
Mát idéző valóságkép - tartja a nép.

Távol szürke varjak bús raja lepi el
a harmattól nehezült, csillogó mezőt.
Vészmadarak. Villogó halálsikolyuk
fásultan szétterül a reszkető tájon.
Bevésődik tompán a sokrétű agyba.
Mélyre ássa magát a lélek zugaiba:
Szarkák néma népe csap át a levegőn,
prédára lesve áldozatukra buknak.
Titkos félelem suhan át a határon.

Mi készül, kérdi reszketve vackán az őz?
Félek, jajdul fátyolos hangon a fürj.
Mind elveszünk e szörnyű tragédiában,
remegik a hajlékony szálú növények.
Megdermed a patakok hullámozó vize.
Jó húsrá hiába vár a ravasz róka.
Mi lesz, sugják álmos lehelettel a fák?
Mit hoz ránk a titokzatos, rejtelmes ég,
sikolt félve a kiszökkent lélekfoszlány:
meddig tart még a fagyos, fenyegető tél?

Nincs válasz. Hallgatnak az árva virágok,
szótlanok a felborzolt, ideges dombok,
vakok és némák a maggondozó mezők,
sérültek a pázsittermő, gazdag legelők.
Jeges csöndet érlel a pattogó erdő,
vért verejtékeznek a nádszötte tavak.
Szorongásgörcsbe rántódnak a vén tanyák,
halotti dalt énekelnek a barázdák.
Újra kitárulnak a rejtelmes völgyek,
aggastyánok lettek a sokkarú tölgyek.

És az ember!?... Komoran áll e kép előtt.
Nézi búsan a beteg, furcsa világot.
Az út szögletében elhagyott keresztfa,
törzsén kopott bádogkrisztus. Szél cibálja.
Fityegő karján fonnyadt levélkoszorú.
Horpadt melléből kiröppen a gondolat:
„Mi lesz veled ember, mit műveltél megint?...”
A homály hirtelen szakad a vidékre.
A fáradt hold a légűr ösvényét járja...
Bizonytalanság, kétely e vad rettenetben!

A munkáshoz!

Kiadtd kezedből a vezérfonalat?
Most zártad igazán béklyóba magadat!
Béremelést balgán hiába követelsz,
Ha kalapácsot, vésőt sarokba helyezel.
Jövődöt lopod meg, gyengítve fajtádat,
Lábad alatt vágod a zsenge létágot!

Feladtad az eszme szép-ívelő útját,
Feledted őseid történelmi múltját.
Hiába hóbörögsz, csapkodol, vitázol,
Hited árultad el; megtörted az álmot.

Létedet formálni megadatott néked,
Hatalommal élni - bátor messzeséget!
Beléd is rozsdaként mart gyáván a pénz-gond;
A „enyém-eszmény” férges tunyasága ront.
Hagytad, hogy megöljék a „miénk” igazát -
S így pecsételted meg a milliók sorsát!

Szürke vasárnapok

az egyedüllét rideg napjai
fonják körül létem
börtönsötét, fagyaszó levegő
a színlelt magány
és bent
dévajharcot vívnak
a gondolatok
érzések
sátánkacajuk tivornyabontó
kedvrontó
ádáz sereg
velőmben már mérges csápjaival
s szívemen át hasít barázdát
átkos magjainak
terjed
nő
duzzad habzó szájjal
a véres vetés
létfosztó görcsberándult ujjai
orkánként tépi marja
idegfeszült
emlékeim

Hetven év!

Hamar elmúlt a hét évtized.
Úgy érzem, még csak alig éltem.
Jégorsó pörgeti már sajkám,
Éveim sorvasztó fonálát.

Visszaidézem a szép múltat,
A gondtalan, vidám napokat.
A gyermekkor csodás világát,
Lelket derítő tisztaságát.

A szellemet és érzelmeket
Bénító búskomor éveket;
Szerelmet, boldog házasságot,
Nem ígért, kapott biztonságot.

Hetven éves lettem én.
Unokáim gyakran mondják: vén.
Vászonpendelyem még ki sem hűlt,
S a Tölgyfámra halálbagoly ült!

Pincérszemlélet

Tányéromon három gombóc,
rajta ül egy keresztespók.
Elűzzem őméltóságát,
vagy a pincér őlordságát?

- Van itt, uram néhány csoda,
lokálunknak sok bogara,
kedve szerint válogathat,
mint a tyúk a kendermagban.

- Le kell venni szép könnyedén,
összegyűrt ujjunk begyén.
Nos, további jóétvágyat,
kedves vendégem, kívánok!

Göntérháza, 1995.

Hetven évem

Sokrétű, megkövesült mérföldkő.
Csak én tudom, hogy eddig mit adott.
Gazdag misztikumot rejt a jövő?

Titkokat őriz még a nagy élet,
A lelkünk békéjét betöltő hit,
A végtelen tudomány, s a végzet?

Vászonpendelyes kisgyermek voltam
A gyilkos világégés idején,
S rengett az „idegen föld” alattam.

Én csak anyám nyelvét beszéltem,
Az érchangon csilingelő magyart,
De szólni alig mertem; mert féltem.

Növekvő életfám koronáját
Csillogó napsugarak érelték:
Annak konokul féltett világát.

Izmosodott a szilárd akarat,
A népemhez kötődő létgyökér,
S vártam, vártam, az érkező tavaszt,

Hogy megteremtsen egy boldogabb kort,
A tiszta gondolatok, érzések
Virágbomlását, a szabadságot!

Aztán sötét felhők gyülekeztek
A vészterhes, gomolyfelhős égen.
Béklyóba zárták újra a szellem

S a lélek sugárzó, új reményét.
A megcsonkított szárny meggátolta
A magasba ívelő repülést.

Az ősrögöt őrző Mag csírátlan,
Az igazi Szó „falra hányt borsó”.
Az ígért jövő csak Álom maradt!

MÉG HARMINC ÉV UTÁN IS...

Rád gondolok

A szép múltra gondolok:
a fehérszoknyás nyírfák
kecses-sudarú törzsére,
midőn még égő szívem
fellobbanó forrását
lángos ajkad mámoros
tűzpecsétje zárta le.

A jelenre gondolok:
a gazdag létörömré,
a fonákos sodrású
ádáz gondszövevényre,
a minden bajtól óvó,
vidám perceket nyújtó,
megnyugtató lényedre.

A jövőre gondolok:
az örvények árjára,
a tomboló érzelmek
csillapodó zajára,
a fagyközelgő télre
s az életet betöltő
hideg haláltusára.

Csábítás

Lendva-hegyi rizlingzamat
bolygatta meg az agyamat:
mámorködös lett a világ,
körülöttem sok szép virág.

Ne higgyétek, hogy növények,
csodálatos égi lények;
tündérek ők, kecses formák,
testem, lelkem körülfonják,
dévajkodnak, incselegnek,
az eszemnek száz cselt vetnek;
azt óhajtják, hogy öleljem,
valamennyit ölbe vegyem,
csókot kérnek, visszaadják,
bús szívemet vidámítják.

De a reggel hűvössége,
kijózanít engem végre:
nem kelletek jó angyalok,
pár évig legény maradok!

Még harminc év után is...

A Bors-hegy enyhe lejtőjén
még mindig ezerszínű
kendőt fodroz a tavasz
jöttét váró csintalan
márciusi napfény.
A tölgyesek mélye
sejtelmesen hallgat,
s a völgyek árnyaiban
vidáman szövődnek
a titkolt érzelmek, vágyak.
S én újra rád gondolok...
Fehérszoknyás szépsudarú nyírfák
kacér törzsébe véstem boldogan
nevedet!

A repceszegélyű
lankás hegyoldalról
kacagva szórtam szét
a távoli térbe azt.

A dombok incselkedő rejtelseiben
mámorosan öleltelek.
Vadcikláment szőttem
barna hajtincseidbe.
Öleltelek, csókoltalak,
nem törődve az irigy világgal,
a büszke fenyő gúnyos mosolyával,
a fölöttünk köröző lármás
madársereg zajongásával.
Csak örültem szerettelek...

S a fehérszoknyás szépsudarú nyírfák
kacér törzsébe véstem boldogan
nevedet!

A virágbibe...

A virágbibe aranypor
özönét várja,
selymes szép szirma szédítő
illatát tárja.

A szorgos kis méhek zsongító zaját,
a fényes napsugár ölelő raját,
a mézgyűjtő természet pompás dalát.

Lelkünkben már békesség él,
szeretet vágya,
szomjas szerelmünk új korok
seregét várja.

Negyven év után

Még negyven év után is nagyon szeretlek,
Négy csodás unokával és két gyermekkel.
Fejünk fölött sokszor haragos volt az ég,
Felhők mögé rejtőzött az éltető fény.
Fészket raktunk ketten, mint gondos fecskepár,
Így lett a mi házunk meleg biztonságvár.

A gyötrelmes nehéz évek már elmúltak,
A gondbokrok óriási lángra gyúltak.
De a meg nem értés szúátka nem rágott:
Szerelmünk legyőzte a gonosz világot.
Örömet vetettünk igaz tetteinkkel,
Fiatal lelkekbe szerény értékekkel.

Gyakran megízleltük szegénység kenyerét,
Mégsem törte ez meg szívünk hű szerelmét.
Kéz a kézben mindig együtt építettünk,
A boldog jövőben reménykedve hittünk.
A kezedet fogom most gyérülő hajjal,
Rád mosolyog ajkam sok éjjel és nappal.

Néha visszavágyom az elmúlt perceket,
De negyven év után is nagyon szeretlek!

Nosztalgia

Gondolni most csak a szépre akarok:
az ifjúság bohókás éveire,
a gyönyört ígérő fiatal lányok
sejtelmesen libbenő szoknyáira.
A pipacsbársonyos hullámzó rétek
gazdag fodrozatú lágy párnáira,
a búzavirágvédő lágy szőnyegére,
mámorandalító mezők ölére,
egy hús rekettyebokor rejtékére:
lelki nyugvásom békés derűjére!

Most nem érdekelnek a társadalmi
nehézségek túlkuszált fonalai.
Oldják meg azokat helyettem mások,
a minden kétes lében kanált játszó,
hatalmat gyakorló botor harcosok.
Félre magyarsággond, oktatás kénye,
tudatgyötrő viták éretlen ténye!
Dús fátylat vonni a gonosz világra,
megpihenni csupán, kikapcsolódva:
élni boldogan emberek módjára!

Járni a tengerpartok szép peremén,
beszélgetni növényekkel, állatokkal,
csodálni párnásukat fák levelén
az életnyújtotta bő ajándékkal.
Széttépni a görcsös kapcsolatokat,
meglelni a függetlenség erényét,
a gazdag fényforrás erjesztő kelyhét,
őshitem jövőt teremtő erejét.
Újra magamra találni végre:
Hogy lelkembe fészket rakjon a béke!

Szex/text/ológia

Fölöttünk a bús gondokkal terhes évek
oly rohamosan száguldanak már tova
mint az atommaggal töltött életveszélyt
hordozó romboló-pusztító rakéták
a még fényesen ragyogó kékes égbolt
nyugalmat sugalló biztos peremének
békét nyújtó védett karzatán de MEDDIG?

Pedig az élet örömeit,
Perzselő gyönyöreit
Még alig ízlelte fiatal
Erőtől remegő ajkunk.
Új szerelemre áhítózó,
Teljes mámort igénylő,
Ébredést váró testünk.

Fiatal szép lányok csábosan szédítő
mámorcsókját még csak alig ismertük meg
a bűvölő szerelem lángoló bomló
ájult hevületében alig oltottuk
gyönyörtől epekedő bódító kéjes
szomjunkat alig éreztük teljesen
a túlfűtött égő heves vágyainkat.

Akadtak gazdag motívumok,
Buja töltetű vágyak,
Kínálkozó lehetőségek,
Végzetesnek tűnhető,
Bolondos halálba kergető
Kalandos epizódok,
Varázslatos helyzetek.
Amikor a kízó gyötrő érzések úgy
tombolnak bennünk a birtokolni vágyás
reményében a nyári esték csillagdús
holdfényes vagy felhőkbe rejtett lámpái
aljában becsukott sötét kapualjba
húzódva nyugtató védelmet keresve
integető álmos vadgesztenyék fehér
ruhába öltözött menyasszonyi fátyla
mögött nyitott bérházak nyirkos zugában
mozik félelmetes előtereiben
borgózós kocsmák homályos folyosóján
lépcsőházak kopott-deszkás árnyékában
templomok nyitva hagyott haranglábjában
szegényes barakkok titkokat megőrző
konok csöndjének leple alatt mindenütt
ahol szeretni szeretni lehet és KELL!

Bennünket nem zavartak soha
Bősz esőzuhatagos,
Betongyűrűs záporpatakok
Gátszakító sodrásai,
Félelmet görgető robajai,
Villámok éghasító,
Dörgedelmes fényei.

Felhőszakadás fagyot dermesztő átkos
jégeső s gátaikat szakító vasbeton
hidakat romboló rémes vad árvizek
érzelmi kapcsolatainkat megtörni
akaró erőszak mások mély érzését
vágyát figyelembe sem véve senkire
semmire sem vigyázva mert mi csak élni
akarunk élvezni az élet kínálta
nyújtotta lehetőségeket a legszebb
és legdrágább emberi vágybirtoklások
szép emlékek szellemi lelki érzéki
szerelmi motívumokkal gazdagított
pazar fonatú világának bírását
az enyves szagú örökzöld fenyőerdők
tüskés ágán vénodvas öreg tölgyesek
lombsátoros rezgő kupolája alatt
vastagon lapuló avarpárnák ölén
fehér szoknyás karcsú nyírfák lány szőnyegén
a csendben csacsogó gyérvízű patakok
tarka fűzfákkal ékesített partjain
a tavaszt hirdető sárga kankalinos
a halvány mezők fűbársonnyal színezett
virágos illatos függönye szegélyén
a hullámos dombok védett-rejtett titkos
hajlatában szőlősorok hívogató
hús biztonságot nyújtó ágyástövében
mindig mindenütt élni a SZERELEMNEK!

Szemed kéksmaragdos sugara
Gyémántos tűzben lobog.
Vulkanikus forró lávakút
Tör ki belőle izzó
Égető, perzselő erővel:
Lebilincselő kéjjel,
Babonás hatalommal.

Mindig szem előtt tartva szerelmünk tárgyát
drága személyét és nem feledkezve meg
az érzelmi és érzéki érdekekről
kapcsolatunk szeplőtlen tisztaságáról

a tudatosan vagy ösztönösen kötött
szép érdekviszonyunk értékrendszeréről
az őszinteség bizalom odaadás
eggyéolvadás és eggyéválás csodás
bűvöletében feladni önmagunkat
elégni vagy megsemmisülni Ő-érte
és hogy a szerelmi gyönyör fürdőjéből
boldogulva teljes átalakulással
dicsérhessük áldón az isteni Venust
aki ezt a pompás isteni-emberi
tündérvilágot nekünk ajándékozta
hogy általa elfelejtsük gondjainkat
s olyan szellemi érzelmi új erővel
gazdagodjunk amellyel e földön szebbé
és boldogabbá lesz számunkra az ÉLET!

Belevésődtek sejtjeinkbe
A bő kéjgondolatok.
Összeomlott bennünk a világ.
Te vagy nekem mindenem:
Földi és mennyei boldogság,
A végzetes-halálos
Égi beteljesülés!

A piacon...

A piacon láttam meg őt,
Tűzben égett meggyszín ajka,
Rózsás arcú, ében hajú,
Olyan, mint egy érett alma.
Rózsás arcú, ében hajú,
Olyan, mint egy érett alma.

Feszes teste vérlázító,
Egész lénye mámorító.

Ott kínálta szép gyümölcsét,
Kerek, kemény dús bimbókkal,
Varázst váró lány ringlókkal,
Ringó csípős szűk derékkal.
Varázst váró lány ringlókkal,
Ringó csípős szűk derékkal.

Egész lénye oly megnyerő,
Tüzes teste vágyingerlő.

Ifjú szívem ...

Ifjú szívem lázban lobog,
Pezsgő vérem tűzben ég,
Fénylő szemem feléd üzen,
Benne remeg új remény:
Érik a szép szerelem.
Érik a szép szerelem.

Kéz a kézben barangolunk,
Hársfák alatt egyedül,
Úgy hallgatjuk lelkünk dalát,
Csillagos ég hajnalán:
Megérett a szerelem.
Megérett a szerelem.

CSOKONAI NYOMÁN LÉPDELEK

Nyelvprivatizáció - szövegdőmping?

(A „Hévíz-Keszthely irodalmi napok” margójára - 1997-ben.)

Minden irodalomban az írás joga
saját, kivételes magánügy -
Hölgyeim, Uraim, ez nem prűd.
A szövegre vonatkozóan pedig még
fokozottan, stilárisan az -
s ez örökérvényűen igaz.

Az ember alkotása legyen egyéni:
aki szabadságát nem félti,
a ritmust konok hitttel védi.
A nagy kérdés mégis: kinek ír az író!?
Milyen célokat s eszmét szolgál;
népet, közösséget, hazát?

Lehet a tartalom, forma, téma gazdag,
díszes gondolat-fodrozódó,
a lényeg nem hanyagolható:
A költői hitvallás, a jó megérzés,
formáló esztétikum-érték -
az Én, Mi s az Emberiség.

Fontos a nyelvet privatizálni, fonni
tarkává színes szószedéssel,
érthető gazdag szövéssel!
Óriás halmazcsokorra dömpingelni,
Világot ámulatba ejtve,
benne igaz értéket rejtve!

Csokonai

(A Csokonai Vitéz Mihály Irodalmi és Művészeti Társaság kezshelyi irodalmi estjére rögtönzött versféle 1998. november 7-én, délután 16 órakor.)

Ki az a Csokonai? - kérditek.
Időtálló csillogó drágakő.
Irodalmi bástyánk gránitköve.
Ész, Érzelem, Meglátás, Újítás,
Természet, Fény, Vonzalom, Szerelem,
Gyűlölet, Bánat, Égbolt és Minden!
Debrecen híres kollégistája,
Sárospatak szelíd jogtudora,
Pest-Buda várának „vén” utasa,
A pozsonyi diéta hírforrása,
Magyarország örökös vándora:
Az emberiség nagy poétája!

Komáromnak megcsalt szerelmese,
Csurgó városának segédtanára,
A tihanyi ekhó víg dalnoka,
Farsangi szokások Dorottyája,
A Hévíz-forrás tavirózsája.
Csokonai fényes forradalom,
Európai felvilágosodás,
Fejlődésünk magasztos harcosa,
Függetlenségünk bátor védője,
A szegények nemes pártfogója,
Az új eszmék konok hirdetője:
Szabad szellem, szabad gondolkodó!

Formateremtő színes ábrázoló,
Csipkés rokokó, szép klasszicizmus,
Gazdag reneszánsz, dús romantika,
Csodás képalkotó stilizáltság,
Biztos dallamvezető virtuóz.
Kurucos-bárdos hagyományőrző.
Népköltészetünk díszes fonója,
Antik formákat mintázó takács,
Az estbe hajló mennybolt aranya,
Magyarságunk érckovácsa,
Háromszínű nemzeti kokárda...
Ez Csokonai! Ha nem tudnátok.

Színház az egész irodalom?

(Alkalmi vers a „Hévízi irodalmi napok” 1999. október 1-2-i rendezvényeire)

A végtelen kozmosz megtermi az Embert.
Hatalmául adva a gazdag szellemet.
Mérhetetlen mélyről sok gondolat fakad,
Virágbokrétázva az érzékeny lelket.

Megszületnek a nagy irodalmi művek.
Az Élet porondján hős gladiátorok.
Homérosz és Shakespeare eltörpül mellettük,
Pedig ők császárok, nem galád kufárok.

Ady Pénz-Istene bódít bénítón itt.
Közönygödörben az értelmes nevetés.
Ügyes trónbitorlók új vígjátéka ez?
Sarjadásnak indul a félelemvetés?

Üres talajra hull most az írástermés:
A szép Szó! Elhal a tisztaság harangja...
De szárnyat bont újra az ősi Pegazus,
S világot meghódít a költészet magja!

Mi a mosoly?

Szeretném valóban megfogalmazni,
Hogy mi is igazán a Mosoly -
A tavaszt ébresztő bolyhos fűzbarkák
Dúsvirágporos csillogása?
A selymes díszbe öltözött gesztenyék
Májusi fátylának illata?
A hullámozó búzatáblák kalászáin
Rezgő harmatcseppek gyöngyéke?
A csendben csobogó erdei csermely
Nyugalmat sugalló fényszeme?

Szeretném pontosan meghatározni,
Hogy mi is igazán a Mosoly -
A bátor házörző szelindek szelíd
Szemének sugárzó hűsége?
Az eresz alatt fészüket gondosan
Építő fecskék csivitelése?
A zöldellő tölgyesek mókusának
Szívet derítő vidám tánca?
A hófedte sziklás bércormok, szirtek
Sasának süvöltő zúgása?

Szeretném tényleg szavakba önteni,
Hogy mi is igazán a Mosoly -
A gyermekek gondtalan játékának
Szabad és tiszta szenvedélye?
Boldog szerelmesek mindig bájos
Gyönyört adó szembogár-tüze?
Az idős embereknek gondját-baját
Elűző mámorító álma?
A haldoklók utolsó sóhajában
Rejlő isten-igénylés vágya?

Keresem a megfelelő szavakat,
A gondolatokat papírra vetve...
A Mosoly az emberiség lelkében
Élő biztos Hit, Béke és Szeretet!

A divat

(A Hévízi Napok rendezvényére írt gondolatfoslányok. 2001. augusztus 9-11.)

A DIVAT óceánok hömpölygő,
sokfodrá, millió veszélyt rejtő,
csalfa hímezetű dús áramlás.

A DIVAT korunk istenostora,
katonák, rendőrök kétes hada,
biztonságot ígérő árnyalás.

A DIVAT öntelt, álszent, gügyögő
politikusok sok embert ölő
bitorlás, szemfényvesztő kábulás.

A DIVAT képmutató kéjencek,
pőre bájjörlők busás kenyeze,
kéjt habzsoló, mámoros szárnyalás.

A DIVAT hasznos olajszökítés,
bankómosás, emberűzerkedés,
keleti sárgaláz, népvándorlás.

A DIVAT bohócok fintorszája,
híres nevetetők bíbororra,
könnyeket fakasztó víg ámulás.

A DIVAT vénasszonyok szép nyara,
szerelemvágak csábos panasza,
bő fényforrást árasztó varázslás.

A DIVAT bátor melegek raja,
munkakerülők forró óhaja,
könnyű létvitel, jövőáhitás.

A DIVAT szeszélyes függönycsere,
szőnyegváltás, csempe-pipere,
végzetes, vakmerő csődeljárás.

A DIVAT hódító, elbűvölő,
incselkedő, mindent lenyűgöző,
örökké pezsgő erőáradás.

A DIVAT hömpölygő áramlás,
A DIVAT ígésző árnyalás,
A DIVAT gügyögő kábulás,
A DIVAT mámoros szárnyalás,

A DIVAT keleti vándorlás,
A DIVAT bíboros ámulás,
A DIVAT csábító varázslás,
A DIVAT létkönnyű áhitás,
A DIVAT vakmerő eljárás,
A DIVAT hódító áradás.

A halcsontfűzős lidérke

Hajdan itt járt ősapám, a Hévíz partján.
Enyhülést keresett megsebzett szívére,
Bánat űző erőt gyógyiszapok alján.

A lila tavirózsa hamvas levelén
Vízibogarak szerelmi dala zsongott.
Nádiember pihent káka-heverőjén.

A tóvízből egy nimfa emelkedett ki.
Fényárt vont köréje a szelíd napsugár;
Bája, szeme, ajka lágy ölelésre hí.

Ősrokonom arcára fagyott a mosoly.
Az incselkedő tündéralak varázsa,
Tánca megbűvölte, amint rákacsintott,

Kinek, mint Kleopátra gyöngyvénuszöve,
Bársonyos testének csillogó vaspántja,
Övezte derekát halcsontos fűzője.

(A Hévízi Napok „Lilla-díj”-áért.)

Késői virágzás

Az öreg Tölgy ága ismét lombot bontott.
Új hajtásait darazsak dongják körül,
Rajtuk nektárt és levélnedvet remélve.
Az örökéltű Nap csak mosolyog ezen -
Botor bizakodás, hencegő önámítás.

A vén Tölgy nem hallja a Fényforrás szavát.
Megrészegült a csábító, víg zsongástól.
Úgy érzi, újra bővérű és termő lett,
Ahogy égre törve terebélyesedett -
Botor bizakodás, hencegő önámítás.

Elhervad tavaszod sokszirmú virága.
Vénasszonyok nyara a mámoros varázs:
Illúzió, halál előtti lobbanás
Az élet bábjátékos hazárdszőnyegén -
Botor bizakodás, hencegő önámítás.

JÖVŐT ÉRLELŐ NAPOK?

Októberi hangulat

Elhalt a nyár virágos kedve,
Dér csillog a reggel fűszálán,
S már játszik őszi harmatágyán
Az öreg Nap pajkos melege.

Ólmos ködben autó robog,
Lámpája tompán töri a fényt,
Az úton végig sárga levél;
Suttogó hangon felém zokog.

Agyamban százgondú ős fészkel,
És belül már vészsejtés fakad.
Próbálok lépni döngő lábbal...
S a Holnap elsuhan felettem!

Régi aratás

Szél-lengette szőke búzatenger
Ibolyakék mosolygó ég alatt,
Hullámain tündértáncot játszik
Fürge szökéssel kacagva a Nap.

Halált-hintó pengő kaszák nyomán
Zizegve hull le Föld párnáira,
Mezőkről kalászos béke árad,
S gazdag lesz a „koldus nép” fia.

Markot szedő hajlongó pipacsok
Ölelnek keblükre új életet,
S kisdedként pólyába takarják
A kévebölcsős, ringó táj felett.

Az első hó

Ólomnehéz mély álomból
 ébredtem.
Még kábultan az ablakra
 bámultam.
Pehelykönnyű dunnám alatt
 hevertem.
A szobám egyik sarkába
 bámultam.
Ott nagyon furcsa figurát
 találtam...
Súlyos életgondolaton
 rágódtam.

Gyorsan belebújtam posztó
 ruhámba,
S indultam máris a tea-
 konyhába.
Konyakot kevertem ginnel,
 pohárba.
Kinéztem a kockakertre,
 merengve,
Hó fedte a rozsdaszennyes
 tetőket...
Békésebb, boldogabb jövőt
 remélve.

Téli világ

Ólomnehezen hull alá
a szitáló ködfüggöny
a fáradt tájra.
Nehéz sóhaj a szürkületben.

Csintalan szélporontyok
sírnak a tompa csöndben.
Gyászvarjak ülnek
a kéklő hósíkon,
szarka gubbaszt
a véres tetem fölött.

Zúzmarát pattog az erdő,
s az estbe hajló hegyek
görbe ívű hátán
piros búcsút int a lebukó nap.

Halált hozó Hajnal

Tavaszi szél lágyan rezgeti a fákat,
Fütyörészve halkán szomorú nótákat.
Megremeg az ága vastag törzsű tölgynek,
Új ruhát öltenek az ébredő völgyek.

Erdők mocsarában nyílik a hóvirág,
Rózsás fény remeg a havas bérceken át.
Dagad bordás keble a szántóföldeknek,
Humuszos ágyukban vetőmagok kelnek.

Sárga szirmú virág illatozó réten,
Hús harmatcsepp fészkel a gyenge fűnépen.
Rengeteg lány ölen díszlik az ibolya,
Méhek szorgos népe munkát keres újra.

Zsong a kaptár méhe, vágyódva szabadba,
Ellepni az avart, királynői harcra.
A Bodri is ujjong, rohan a patakba,
Kövér bolhák testét a vízben áztatja.

A gazda is készül korai szántásra,
Mosolyogva néz az éledő határra;
Szekérkerék fordul, ekevasat élez,
Esők sarát járja mezítlábas gyermek.

Föld minden lakója kikeletet várja,
Bennem a csírázást valami elvágta...
S midőn a világon csak örömök nyílnak,
Tölgyfa-keresztmre forró könnyek hullnak.

Jól sikerült zsúr

Telefonon felhívott egy csini csaj,
Ma estére szerveznek egy jó ricsajt.
Lesz ott pár remek hapsi meg pipi-lány.
Farmozgató, szívdöglesztő HI-FI-bár.

Only together You and I,
Only together You and I.
Csak egyedül te meg én,
Csak egyedül te meg én.
Samo skupaj ti in jaz,
Samo skupaj ti in jaz.

Farmergöncben gyülekeztünk estére,
Jó italok, kaja, pia terítve.
Istenien szórakoztunk kedvünkre,
Csak a reggel vetett haza bennünket.

Only together You and I,
Only together You and I.
Csak egyedül te meg én,
Csak egyedül te meg én.
Samo skupaj ti in jaz,
Samo skupaj ti in jaz.

Antennapárbeszéd

- Első antenna: Pajtás, mit látsz a szomszédban, milyen műsort néz a család?
- Második antenna: Á, semmi különlegeset.
A kábeltévé valami akciófilmet közvetít.
Az előtt gubbaszt a család: apa, anya s a két gyerek.
- Első antenna: Mit gondolsz, hány óra lehet?
- Második antenna: Fél tíz is elmúlt már jóval.
- Első antenna: S a gyerekek filmet néznek ilyen késő éjszakában; ebből is látszik a nevelésük.
- Második antenna: Megöregedtél, barátom, nem észleled a változást, hiszen van, hogy éjfél után is a felnőttek számára közvetített adást nézik.
No, de mi van nálad?
- Első antenna: Itt sem sokkal jobb a szitu.
Az osztrák kettes csatornán egy vadnyugati film pereg.
Az előtt ül babonázva a család apraja, nagyja, még a beteg nagymama is, bár feje lekonyul többször, mint az érett búzakalász, közben még bele is horkol, ezért a család felmordul.
- Második antenna: Mit tapasztalsz, veszel észre, milyen a magatartásuk.
Élvezik a sok kalandot vagy csupán időtöltésből kuksolnak ott megszállottként?
- Első antenna: Úgy bele vannak merülve a mámoros élvezetbe, hogy még azt sem vették észre, mikor a kávévíz kiforrott.
- Második antenna: Hihetetlen, hogy a mai emberiség jó hányada megfeledkezik az élet nemesebb, szebb, értékesebb dolgairól még a saját szórakozása terén is,

Mindketten: és jó érzéssel szemléli
a durvaság, gyűjtogatás,
pusztítás és emberölés
esztelen kegyetlenségét!
Látod, őrtálló barátom:
Furcsa egy világban élünk!

Fiúk a gyepen

- Hé!... srácok! Sziasztok!
- Jó napot!
- Ha megszabad kérdezni,
milyen nemzetiségűek vagytok,
s otthon szüleitekkel,
a nagymamával
hogyan beszélgettek,
milyen nyelven?
- Én Peti vagyok.
Magyar.
De egyébként Vereš Peternek anyakönyveztek.
Tévesen?
Nem tudom.
Otthon mindig magyarul beszélünk.
- Engem Árpának szólít mindenki:
otthon, az iskolában és a játszótéren.
Apám félig szlovén, félig magyar.
Vegyes házasságban született.
Horvat Ladislav.
Bár én láttam az anyakönyvi lapját,
ahol úgy írja, hogy Horváth László.
Anyám magyar.
Az én vezeték- és keresztnevemről már
eltűnt az anyakönyvvezető jóvoltából
a három „vesszőcske” és a „h” betű,
s így ma csak Horvat Arpadnak
jegyeznék hivatalosan.
Kár...
Otthon csak szlovénul beszélünk.
- Tilos?
- Hát... nem!
- Én nem vagyok magyar,
csak anyu az.
Apu neve Györek Ivan,
Anyukámé meg Gaál Piroska.
Apukám ragaszkodik a vezetéknevének
pontos leírásához.
Én Dezső vagyok,
de csak a közéleti nyelvhasználatban.
Mindenütt Györek Dezidernek írnak,
vagy Gyereknek, de Gereknék is.
Otthon szlovénul és magyarul beszélünk.
- Én Sebestyén vagyok.
Szebi.
Magyar.

De a nevemet mindig Sebastijannak írják.
Ez sokszor bosszant,
de nem tehetek róla.
Apám, anyám magyar,
mindkét nyelvet használjuk.
- Tudjátok, fiúk,
engem csak az zavar,
hogy játék közben
csak szlovénul beszélgettek.
Nem furcsa ez?!

Versfaragás

Verset faragni értelme nincs,
bár néha azt hiszem balgán, hogy kincs.
Ezért tettem egy fura próbát,
s létre hoztam e szerény strófát.

Verset írni csak akkor szabad,
ha belőle költészet fakad.
Ha hiszed az igazság szavát,
s véredben érzed annak dalát!

Korszerűen

Vedd kezébe az értelmező szótárt,
a szinonimák szógyűjteményét,
írd ki belőlük taláalomra szókat,
sok feltűnő, frappáns kifejezést;
formáld azokból tarka mondatokat!
Ne használj rímet, ütemet, ritmust,
ne törődj az alliterációval!
Hidd el, érdekes lesz alkotásod,
csak akarni, merni, újítani kell:
meglátod, mindenki dicsérni fog.
Csodálják a sok értelmetlenséget.
Nagy költőnek hisznek, nem értve téged!

F. B. Barátomnak!

Gazdagabb lett idén
a Lendva-hegy leve,
a rizlingből sajtolt
jó must minősége;
adja meg, Barátom,
mielőbb az ég,
hogy szerény pincémben
élvezhesd erejét!

„Füstbe ment terv”

(Egy tervezett iskolai kirándulás margójára.)

Egész télen - éjjel-nappal -
Azon gondolkodám,
Miként foglak köszönteni
Rég óhajtott Rómám.

Mit érzek majd először is
Kedves képed láttán?
Az emberbölcsőt ringattad,
Sok műkincset adtál.

S szárnyalt velem a gondolat,
Bár a tavasz késett,
Az őskortól a Vénuszig
Lelkem betelt véled.

S a valóságra döbbenék
Egy szerdai napon...
Maradtam itthon... szótlanul...
„VIZ”-gát sújtott agyon.

(VIZ = Vzgojno izobraževalni zavod - Nevelő-óvó Intézet)

-&-